

ETKİNLİK ADI: Zıtlıklarla Oyun

ALAN ADI: Matematik, Sosyal

YAŞ GRUBU: 36-48 Ay

ALAN BECERİLERİ:

Matematik Alanı:

MAB1. Matematiksel Muhakeme

Sosyal Alanı:

SBAB1. Zamanı Algılama ve Kronolojik Düşünme

KAVRAMSAL BECERİLER:

KB2.4. Çözümleme Becerisi

KB2.4.SB1. Nesne, olgu ve olaylara ilişkin parçaları belirlemek

KB2.4.SB2. Parçalar arasındaki ilişkileri belirlemek

EĞİLİMLER:

E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

E2. Sosyal Eğilimler

E2.5. Oyunseverlik

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.1. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri:

SDB2.1. İletişim Becerisi

SDB2.1.SB2. Duygu, düşünceleri ifade etmek

SDB2.1.SB2.G2. Duygu ve düşüncelerini ifade etmek için uygun zaman ve ortamı belirler.

Değerler:

D3. Çalışkanlık

D3.4. Çalışmalarda aktif rol almak

D3.4.1. Grupla çalışma becerisi sergiler.

Okuryazarlık Becerileri:

OB4. Görsel Okuryazarlık Becerisi

OB4.2. Görseli Yorumlama

OB4.2.SB1. Görseli incelemek

ÖĞRENME ÇIKTILARI:

Matematik Alanı:

MAB.2. Matematiksel olgu, olay ve nesnelerin özelliklerini çözümleyebilme

MAB.2.a. Bir bütünü oluşturan parçaları gösterir.

Sosyal Alanı:

SAB.1. Günlük hayatında zaman kavramını yerinde kullanabilme

SAB.1.a. Sabah, akşam, gece ve gündüz neler yapıldığını söyler.

İÇERİK ÇERÇEVESİ:

Kavramlar: Sıcak-soğuk, yaz-kış, yakın-uzak, aşağıda-yukarıda, gece-gündüz, ileri-geri

Sözcükler: Yavru

Materyaller: ‘İnci ve Lili’ (365 Gün Öykü Serisi) kitabı, kırmızı kutu, hikâyedeki zıt kavramların görsellerinden hazırlanan eşleme kartları

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

ETKİNLİKLER

Etkinlik öncesinde kitapta bulunan kırmızı kutuya benzer bir hediye kutusu hazırlanır. Üzerinde zıt kavramların görsellerinin olduğu kartların eşleri (soğuk, kış, uzak, yukarıda, gündüz, geri) sınıfın belirli yerlerine saklanır.

Çocuklar karışık düzende ayakta dururken önceden hazırlanan kırmızı kutu öğretmen tarafından alınır. Çocukların yanlarından geçilirken kutu elde sallanır. Çıkan sesle çocukların dikkatleri kutuya çekilir. Aşağıdaki dörtlük söylenerek hep beraber masalara geçilir.

“Kırmızı bir kutum var,

Sallayınca ses çıkar.

Masalara geçelim,

Bakalım içinde ne var?”

Masalara geçilince kutu, çocukların rahatlıkla görebilmeleri için karşılarına konur. “Çocuklar sizce bu kutunun içinde ne var?” denilerek çocukların kutunun içinde ne olduğu ile ilgili tahminlerde bulunmaları istenir. Çocukların cevaplarından sonra kutuya sonra bakacakları bilgisi verilerek çocuklara ‘İnci ve Lili’ kitabı gösterilir. “Kutunun içinde ne olduğunun cevabı bu kitabın içinde olabilir.” denilir ve çocukların kitabı ilgiyle dinlemeleri sağlanır (**E3.1.Odaklanma**). İçerikteki zıt kavramlara dikkat çekmek için görsellerdeki detaylar vurgulanır. Çocukların içerikler ile ilgili yorumları sırayla dinlenir, sorular cevaplanır (**SDB2.1.SB2.G2. Duygu ve düşüncelerini ifade etmek için uygun zaman ve ortamı belirler**). Üçüncü sayfadaki yavru kartal ile ilgili metin okununca çocuklara “yavru” kelimesinin anlamı sorulur. Çocukların cevaplarının ardından “Yeni doğmuş insan ya da hayvanlara yavru denir.” şeklinde tanım verilir ve sayfadaki yavru kartal ve ikinci sayfadaki bebek görseline dikkatleri çekilir (**OB4.2. SB1. Görseli incelemek**).

Gece-gündüz kavramları ile ilgili sayfaya sıra gelince “Çocuklar sabah olduğunu nasıl anlarız? Sabah kalktığımızda bulunduğumuz ortamdaki kişilere ne deriz? Gündüzleri neler yaparız? Peki gece olduğunu nasıl anlarız? Gece yatmadan önce bulunduğumuz ortamdaki kişilere ne deriz? Gece neler yaparız?” denilerek zamana uygun kullanılması gereken nezaket sözcükleri hatırlatılır (**SAB.1.a. Sabah, akşam, gece ve gündüz neler yapıldığını söyler**). Kitap okunmaya devam edilir, kırmızı kutulu son sayfaya gelince de “İnci ve Lili de kutunun içinde ne olduğunu çok merak etmiş, hemen açalım, içinde ne var bakalım.” denilerek masadaki kutu açılır (**E.1.1 Merak**). Kutunun içindekiler çocuklara gösterilir. Kutunun içinden kitapta geçen zıt kavramların kartları çıkar. Sıcak, yaz, yakın, aşağıda, gece, ileri. (Diğer eşleri de önceden sınıfın belirli yerlerine saklanmıştır. Soğuk, kış, uzak, yukarıda, gündüz, geri.) Kutudan çıkan kartlardaki görseller ve bunların anlamları tekrar edilerek masaya dizilir. Kartlardaki görsellerin zıt kavramları hatırlatılarak “Çocuklar, işte bu zıt kavramlarla ilgili kartları da sınıfımızdaki eşyaların arasına sakladım. Şimdi bir müzik açacağım, müzik eşliğinde dans ederek kartları bulmanız gerekiyor. Kartları buldukça masalardaki zıt kavramları ile eşleştireceğiz.” denilir (**KB2.4.SB2. Parçalar arasındaki ilişkileri belirlemek, E2.5. Oyunseverlik**). Müzik durdurulunca bulunan kartlar masadaki zıt kavramları ile eşleştirilirken çocuklara rehberlik edilir. Kartların buldukları yerler hakkında sohbet edilir (masanın altında, kitapların yanında vb.). Eşleştirilen kartlar gösterilerek kavramlar tekrar edilir. Oyun bitiminde eşleme kartları çocuklar tekrar oynayabilsin diye matematik merkezine konulur. Etkinlik bitiminde çocuklar 2 gruba ayrılır. Gruplardan birbirleri ile iş birliği yaparak akıllı tahtada açılan ‘İnci ve Lili’ kitabı ile ilgili yap-boz oyununu tamamlamaları istenir (**MAB.2.a. Bir bütünü oluşturan parçaları gösterir, D3.4.1. Grupla çalışma becerisi sergiler, KB2.4.SB1. Nesne, olgu ve olaylara ilişkin parçaları belirlemek**). Eğer sınıfta akıllı tahta bulunmuyorsa yapboz öğretmen tarafından önceden hazırlanarak etkinlik uygulanabilir.

DEĞERLENDİRME

- Kırmızı kutuyu ilk gördüğünüzde içinde ne olduğunu düşündünüz?
- Kartların eşlerini bulmakta zorlandınız mı?
- En çok hangi etkinliği sevdiniz? Neden?
- Hikâyedeki Lili'nin evi neredeymiş?
- Gece olduğunu nasıl anlıyorsunuz?
- Okula ne zaman geliyoruz? Gece mi, gündüz mü?
- Yap-boz oyununda kaç tane yap-boz parçası vardı, hatırlıyor musunuz?

FARKLILAŞTIRMA:

Zenginleştirme: Gececi olan baykuş, gelincik, yarası gibi hayvanlardan veya gececi ve gündüzcül olan bitkilerden ve bunun nedenlerinden bahsedilebilir. Gececi ve gündüzcül bitki ve hayvanlarla ilgili bu kapsamda bir video izlenebilir. Bu hayvanların yaşam tarzları, tercihleri gibi konularda resimli hikâye kitapları okunabilir. Gececi olan ve olmayan hayvanlar hakkında edinilen bilgiler farklı boyalar kullanılarak bunların resimleri çizilebilir. Hayvanlar ile yavruları kartları hazırlanabilir. Hazırlanan kartlardaki hayvanlar ve yavruları çocuklara tanıtılıp hayvan ile yavru eşleştirme çalışmaları yapılabilir. Gececi ve gündüzcül hayvan ve bitki görsellerinin yarısı verilerek diğer yarısının simetri çalışmasıyla tamamlanması istenebilir. Görsellerin piksel şekillerinin yine yarısı verilerek diğer yarısının kodlama ile tamamlanması etkinliği yapılabilir.

Destekleme: Kitabın sayfaları dijital araçlara aktararak bu araçlar üzerinden çocuklarla paylaşılabilir. Gerekiyorsa çocuklara farklı türlerde ipuçları ve yardımlar sunularak destek olunabilir. Çeşitli türlerde geri bildirimler verilerek çocukların etkinliğe katılımları desteklenebilir. Görseller farklı büyüklüklerde ve zıt renkli zemine yapıştırılabilir.

AİLE / TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Hikâyede geçen zıt kavramlardan gece-gündüz, sabah-akşam kavramları ile ilgili aileler bilgilendirilerek bu zaman diliminde yaptıkları gündelik rutinler hakkında çocukları ile sohbet etmeleri önerilir.

Toplum Katılımı: Ailelerin de desteği ile çeşitli kavramlar ile ilgili eşleme kartları hazırlanarak kardeş okullara gönderilebilir.